

Az Egészségtudományi Kar
Selye János Szakkollégium Kutatóműhelyeinek programjai
Research Topics of János Selye College for advanced studies in English¹

Pályaszocializációs és értékfeltáró kutatások

A program vezetője: **Dr. Kiss-Tóth Emőke**, dékán, főiskolai tanár

A Miskolci Egyetem egészségtudományi képzésének keretében több mint 20 éve folyik longitudinális kutatás a *hallgatók pályaszocializáció-alakulásának* témájában, melynek alapkonceptiója, hogy a felsőoktatás a hallgatók további életútjára, pályára nevelésére meghatározó szerepet gyakorol, hiszen a személyiség érésének ez az utolsó, nevelési szituációban végbemenő szakasza. Mivel az egészségügyi felsőoktatásban a magas szintű szakmai ismeretek oktatása mellett a szakmaspecifikus értékek közvetítése is rendkívül fontos, ezért ennek eredményességének vizsgálata áll a kutatás fókuszában.

A vizsgálat egyrészt a pályaszocializáció, ezen belül is a pályaadaptáció szakmai képzési-nevelési szakaszának kérdésköréhez kapcsolódik, másrészt a szociálpszichológia egyik fő területéhez, az értékvizsgálatok témaköréhez fűződik. A kutatóműhely, illetve a kutatási program vezetője által 1998-ban kidolgozásra került egy komplex pályaszocializációs kutatási terv, melyhez 2002-től csatlakozott egy, a pályaszocializációt vizsgáló munkacsoport, amely célul tűzte ki folyamatosan nyomon követni a belépő és a kilépő hallgatók szakmaspecifikus értékrendjét a Rokeach-féle érték-kérdőívek, valamint a Super-féle munka-érték kérdőívek kitöltésével beiratkozáskor, illetve végzéskor. A műhelyben folyó kutatás vezérelve, hogy a preferált szakmaspecifikus értékek tükrözik a felsőoktatásban tanulmányokat folytató hallgatók pályaidentitásának alakulását, ezáltal képet alkothatunk a képzés pályaszocializációt befolyásoló hatásáról.

Egészséggel kapcsolatos életminőség és egészségmagatartás vizsgálat egészséges emberek és krónikus betegek esetében

A program vezetője: **Dr. habil. Lukács Andrea**, egyetemi docens

A kvalitatív és kvantitatív módszerekkel történő kutatások során *gyermekek és felnőttek egészség-magatartását és egészséggel-kapcsolatos életminőségét vizsgáljuk*. Keressük azokat a tényezőket, amelyek negatívan befolyásolják a viselkedésüket és káros szokásokat alakítanak ki. Kutatási célkitűzéseink között van a krónikus betegek vizsgálata is. Arra keressük a választ,

¹ Topics in English can be found on the last three pages (pp 16-18)

hogy egy-egy krónikus betegség mennyire befolyásolja a beteg jóllét-érzését. Gyermekesetében vizsgáljuk a betegség hatását a szülők mentális egészségére, a testvérek életminőségére és a család mindennapi életére. Felnőtteknél az élettárs segítő szerepét, illetve a rá hárult nehézségeket vizsgáljuk a mentális egészség oldaláról.

Egészségfejlesztés - kortárs oktató képzés

A program vezetője: **Dr. Gyulai Anikó**, egyetemi docens

A serdülőkorúak egészségfejlesztése kiemelt jelentőséggel bír napjainkban, a gyermekkorban rögzült egészségmagatartási formák hatással vannak a későbbi, felnőttkori egészségi állapotra és életmódra is. A jelenlegi hallgatóink a jövő egészségvédelmének a letéteményesei, számos bizonyíték van arra, hogy *a kortárs oktatóktól* jövő információkat a *serdülőkorúak szívesen fogadják*, ami *nővelheti az egészségfejlesztés hatékonyságát*.

A szakkollégium kereteiben megvalósuló program keretében kortárs oktatói feladatokra hívunk és várunk olyan hallgatókat, akik *elkötelezettek az iskoláskorúak egészségének a fejlesztése iránt*. A program célja, hogy előre meghatározott témákban kortárs oktatói feladatra készítse fel a jelentkezőket. A felkészítés során az elmélet mellett a célzott, hatékony egészségkommunikációs technikák elsajátítására is törekszünk, ezért a képzést követően a kortárs oktatók részt vehetnek az iskoláskorúak egészségfejlesztésében, fejleszthetik ezirányú készségeiket, képességeiket, szakmai műveltségüket.

A népegészségügyi célú daganatszűrési programok hatékonyságának vizsgálata

Programvezető: **Dr. Gyulai Anikó**, egyetemi docens

A kutatási projekt középpontjában a szervezett *népegészségügyi daganatszűrési programok – az emlő-, méhnyak- és vastagbélrák-szűrés – hatékonyságának*, valamint a lakossági részvételt befolyásoló tényezőknek az elemzése áll. A kutatás célja annak vizsgálata, hogy *e programok milyen mértékben járulnak hozzá a betegségek korai felismeréséhez a halálozás csökkentéséhez*, továbbá milyen társadalmi, demográfiai, pszichés, egészségmagatartási vagy rendszerszintű tényezők határozzák meg a szűréseken való részvételi arányt. A kutatás lehetőséget biztosít módszertani ismeretek fejlesztésére, statisztikai adatok értelmezésére, valamint Tudományos Diákköri munkában való részvételre, szakdolgozat vagy diplomamunka készítésére. A program ideális azok számára, akik szeretnének betekintést nyerni az evidenciákon alapuló egészségtudományi kutatásba, valamint érdeklődnek a hatékonyabb népegészségügyi beavatkozásokkal megelőzhető halálozások csökkentésére irányuló szakmai és kutatási kérdések iránt.

A megrázott gyermek szindróma megelőzése – a szülői ismeretek és attitűdök vizsgálata

Programvezető: **Dr. Gyulai Anikó**, egyetemi docens

A kutatási projekt középpontjában a megrázott gyermek szindróma (Shaken Baby Syndrome) megelőzésének lehetőségei, valamint *a szülők és leendő szülők ismereteinek, attitűdjeinek és információforrásainak feltárása áll.* A vizsgálat célja annak elemzése, hogy *milyen mértékű tudással rendelkeznek a szülők a csecsemők megrázásának következményeiről, milyen tévhitek élnek a témával kapcsolatban, és milyen tényezők befolyásolják a prevenciós üzenetek hatékonyságát.* A kutatás lehetőséget biztosít módszertani ismeretek fejlesztésére, statisztikai adatok értelmezésére, valamint Tudományos Diákköri munkában való részvételre, szakdolgozat vagy diplomamunka készítésére.

A program ideális azok számára, akik érdeklődnek a prevenció, a gyermekegészségügy és a pszichoszociális tényezők szerepe iránt, és szeretnének hozzájárulni a primer megelőzés tudományos megalapozásához, különös tekintettel a családi edukáció jelentőségére.

A női test morfológiai adaptációinak kvantitatív vizsgálata 3D felszíni rekonstrukciók alapján

Programvezető: **Dr. Gyulai Anikó**, egyetemi docens, **Vass Dezső**, kutató

A projekt célja a *várandós női testnek, a graviditás során bekövetkező morfológiai adaptációinak* az objektív, kvantitatív vizsgálata kontaktmentes, felszíni 3D rekonstrukciók alapján.

A várandósság során bekövetkező anatómiai és testtartásbeli változások jelentős hatással vannak az anya mozgásszervi terhelésére, életminőségére és hosszabb távú egészségi állapotára, ugyanakkor ezen változások rutinszerű, mérhető és összehasonlítható nyomon követése jelenleg nem megoldott sem klinikai, sem preventív környezetben.

A program lehetőséget biztosít arra, hogy a résztvevők valós kutatás-fejlesztési környezetben szerezzenek tapasztalatot, miközben hozzájárulnak egy új, klinikailag is hasznosítható mérési módszertan tudományos megalapozásához.

Gyógynövények alkalmazása, felhasználása napjainkban

A program vezetője: **Pásztk Norbert**, egyetemi tanársegéd

A gyógynövények az élet számos területén megjelennek és sok betegség megelőzhető vagy kezelhető segítségükkel. Ilyen ágazatok hazánkban például az *egészségügy*, a *turizmus* vagy éppen a *gyógyszergyártás* is. A kutatási programban résztvevő hallgatók kiválaszthatják, hogy a gyógynövény ágazat melyik részét szeretnék kutatni. A *gyógynövények gyógyászati felhasználása*, valamint a *gyógynövényturizmus* is ilyen választható kutatási területek, melyekhez kötődően rengeteg érdekes és hasznos kutatási lehetőség adódik. A védőnő, szervező és ápoló hallgatók számára szeretném meghirdetni.

Halmazottan hátrányos helyzetű lakosság egészségi állapotvizsgálata, egészségmagatartása

A program vezetői: **Dr. Perge Anna**, egyetemi tanársegéd

Kutatóműhelyünk 2018 óta működik, mely a *halmazottan hátrányos helyzetű abaúji régió gyermek és felnőtt lakosságának monitorizált és szubjektív egészségi állapotát vizsgálta*. A kutatásban a populáció mind szomatikus, mind pedig mentális állapotára fókuszáltunk. Ennek értelmében képet kaptunk a térség gyermek és felnőtt lakosságának egészségi állapotáról, devianciákról, egészségmagatartásáról, táplálkozási szokásairól, mozgásról és szabadidő eltöltésről, rekreációról, melyet hazai és nemzetközi tanulmányokban publikáltunk.

Kiemelt jelentőséggel bírt az elmúlt időszakban a COVID-19 járvány mentális állapotra gyakorolt hatásának vizsgálata. A *kutatás az agresszióra, a különböző devianciákra, az egészségszorongásra, stresszre fókuszált*. Kutatócsoportunk a kar oktatóinak bázisára épül, akik team munkában végzik a kutatómunkát. Az elkövetkezendő időszakban a kutatócsoport folytatja tevékenységét, mely az előző kutatásokat kiegészítve a női egészséget állította fókuszba így az eddigi *mentális, antropometriai és egészségi állapotra irányuló vizsgálatokon túl az elkövetkezendő időszakban a párkapcsolatokra, és a családi életre nevelésre irányuló vizsgálatok kerülnek előtérbe*.

Közösségi információs médiajogi analízis

A program vezetője: Dr. ing. Dr. jur. **Mándy Zoltán**, egyetemi tanársegéd

A téma interdiszciplináris jellegű, alapvetően a manapság elterjedt közösségi hálózatokon történő megjelenést, a kapcsolódó magatartásformákat, a közösségi *hálózatok attitűd-formáló erejét és hatását elemzi*. Továbbá az *információs és médiajogi aspektusait is elemzi a*

személyiségi jogsértésektől egészen a büntetőjogi vonatkozásokig. A témában szerepet kap az influncer-marketing, illetve a fogyasztói magatartás megjelenése az interneten.

A személy elleni erőszakos bűncselekmények egészségügyi vonatkozásai:

A program vezetője: Dr.ing. Dr. jur. **Mándy Zoltán**, egyetemi tanársegéd

A téma arra épít, hogy a bírósági gyakorlatot alapul véve, milyen sérülések, egészségügyi problémák lehetnek, veszélyek kockázatát elemzi, például a családon belüli erőszak fennállta esetén.

Az egészségügyi applikációk gyakorlati alkalmazhatóságának analízise

A program vezetője: Dr. ing. Dr. jur. **Mándy Zoltán**, egyetemi tanársegéd

A téma alapvetően a hallgatók szoftveres tudására épít. Manapság egyre többen használják az elterjedt egészségügyi szoftvereket. A téma jelentőségét az adja, hogy mennyire segíti ki az életvezetését a használonak egy konkrét applikáció (pl.:blood-pressure test, asthmasense, visiontest) huzamosabb időn át történő igénybe vétele.

Az egészségügyi finanszírozás – egészségügyi ellátórendszer modernizációja

A program vezetője: **Dr. habil. Dózsa Csaba László**, egyetemi docens

A téma alapvetően egészségügyi finanszírozás, egészségügyi igazgatás és szervezés, valamint az egészségügyi ellátórendszer strukturális változásai iránt érdeklődő hallgatók számára indul. A hazai egészségügyi ellátórendszer átalakulása, struktúraváltása és modernizációja már több évtizedes elemzői műltra épül. Hosszú idősoros (az 1990-es évek elejétől nyilvántartott) egészségügyi ellátói kapacitás, igénybevételi - teljesítmény és finanszírozási adatok állnak rendelkezésre az érdeklődő kutatók, hallgatók számára. Az egészségügyi és az *egészségbiztosítási rendszerünk egyaránt további jelentős átalakuláson megy keresztül ezekben az években, évtizedben is főként a digitalizáció és a mesterséges intelligencia (MI) megoldások, másrészt a társadalom elöregedése és ezzel együtt a jelentős humánerőforrás hiány következtében. Ennek a változásnak, folyamatnak az elemzése, kutatása komoly kihívásokat jelent az arra nyitott hallgatók számára és nagy lehetőséget nyújt értékes TDK-k, alapszakos, mesterszakos szakdolgozatok, későbbiekben akár doktori disszertációk készítéséhez.*

Egészség-gazdaságtani alapok, az egészségügyi technológia értékelés főbb módszerei.

A program vezetője: **Dr. habil. Dózsa Csaba László**, egyetemi docens

Elméleti felvezetői ismeretek átadását követően, egy projekt munka keretében a hallgatók végig tudnak menni *egy-egy konkrét új egészségügyi eljárás, technológia elemzési és értékelési folyamatán a hazai egészségügyi eljárások elemzése Irányelvnek megfelelő ajánlások mentén* (pld korszerű képalkotó diagnosztikai eljárás, vagy biomarker laborvizsgálat, vagy korszerű minimál-invazív sebészeti vagy intervenciós radiológiai eljárás példáján keresztül).

Egészségturizmus menedzsment: Utazásszervezés és szolgáltatásfejlesztés a gyógy-és wellness turizmusban

A program vezetője: **Sándor Hajnalka**, egyetemi tanársegéd

A fiatal kutató *az egészségturizmus üzleti és menedzsment aspektusaival foglalkozhat, különös tekintettel a gyógy- és wellness turizmusban alkalmazott utazásszervezési és szolgáltatásfejlesztési stratégiákra vonatkozóan.* A kutatás célja annak feltárása, hogy a turizmuspiacon milyen trendek befolyásolják az egészségturisztikai desztinációk és szolgáltatások sikerességét, valamint hogyan lehet hatékonyan megszervezni és értékesíteni ezeket az utazásokat.

Kutatási lehetőségek:

- Egészségturisztikai desztinációk menedzsmentje: Milyen tényezők tesznek egy fürdővárost vagy gyógyhelyet vonzóvá a nemzetközi és hazai piacokon?
- Célcsoportok és marketingstratégiák: Hogyan lehet hatékonyan megszólítani a különböző típusú egészségturistákat (pl. orvosi turizmus, wellness, preventív turizmus)?
- Utazásszervezés és csomagajánlatok kialakítása: Milyen speciális igényeik vannak az egészségturistáknak, és hogyan lehet ezekre testreszabott programokat összeállítani?
- Egészségturisztikai trendek és versenyhelyzet: Milyen új kihívásokkal néz szembe a szektor (pl. digitalizáció, fenntarthatóság, COVID utáni változások)?

A téma interdiszciplináris megközelítést igényel, érintve a turizmusmenedzsmentet, marketinget és fogyasztói magatartást. A kutatás során lehetőség nyílik piaci elemzésekre, kérdőíves és interjúk kutatásra, valamint esettanulmányok készítésére hazai és nemzetközi példák alapján.

A program érdekes lehet azok számára, akik érdeklődnek az egészségturizmus iránt, és szívesen foglalkoznának utazásszervezési, marketing vagy menedzsment témákkal.

Dél-Korea egészségturisztikai modellje és annak adaptációs lehetőségei Magyarországon

A program vezetője: **Sándor Hajnalka**, egyetemi tanársegéd

A hallgató *a dél-koreai egészségturizmus különböző szegmenseivel – például orvosi turizmus, wellness és tradicionális gyógyászati szolgáltatások – foglalkozó vizsgálatokba kapcsolódhat be. A kutatás célja, hogy feltárja Dél-Korea egészségturisztikai rendszerének sajátosságait, valamint azok adaptációs lehetőségeit a magyar egészségturisztikai szektor számára.*

A vizsgálatok sajátosságait a következő tényezők adják:

- Dél-Korea fejlett plasztikai sebészeti és orvosi turizmusának hatása a nemzetközi piacra
- A hagyományos koreai gyógyászat (hanbang) szerepe a prevencióban és rehabilitációban
- Wellness és spa turizmus, valamint ennek összehasonlítása a magyarországi fürdőkultúrával
- Egészségtudatos turisták motivációi és döntéshozatali szempontjai

A téma multidiszciplináris megközelítést igényel, érintve a turizmusmenedzsmentet, egészségügyi szolgáltatásokat és nemzetközi marketingstratégiákat. A kutatás során lehetőség nyílik más országok egészségturisztikai modelljeinek összehasonlítására, kvalitatív és kvantitatív módszerek alkalmazására, valamint gyakorlati elemzések elvégzésére.

Javasolt a bekapcsolódás azok számára, akik érdeklődnek az egészségturizmus globális trendjei iránt, valamint akik szívesen dolgoznának adatgyűjtési és elemzési projekteken, akár interjúk, esettanulmányok vagy kérdőíves vizsgálatok segítségével.

Klímatudatossággal kapcsolatos vizsgálatok

A téma vezetői: **Simon Nóra**, mesteroktató és **Juhászné Dr. Szalai Adrienn**, egyetemi docens

A témakör kutatásai *a környezettudatosság és a klímaszorongás fogalmi köré csoportosulnak.*

A mai kor embere nem hagyhatja figyelmen kívül környezetének állapotát, mivel cselekedetei által folyamatosan hatást gyakorol arra. A Föld fenntartható jövője szempontjából meghatározó, hogy *a környezettudatosság gondolata, az emberek környezettudatos attitűdje és magatartása vagy az ennek kialakításában fontos szerepet játszó oktatás milyen mértékben, hogyan jelenik meg a társadalomban.* Kutatási kérdés lehet tehát, hogy melyek azok a tényezőket, amelyek a környezettudatos viselkedés kialakulásához és megerősödéséhez hozzájárulnak, mint ahogy az is, hogy a klímaszorongás és a különböző „ökoérzelmelek” hogyan segíthetik elő a környezettudatos viselkedések megjelenését.

A társas támogatás és az egészségi állapot összefüggései

A téma vezetője: **Dr. habil Jóna György**, egyetemi docens

A társas támogatás az egészség egyik fontos társadalmi meghatározója, amely számos kutatás szerint kedvezőbb szubjektív egészségi állapottal, *alacsonyabb pszichés distresszel és jobb megküzdéssel jár együtt krónikus betegségek esetén is. A kutatási téma azt vizsgálja, hogy a társas támogatás különböző formái és forrásai (érzelmi, információs, instrumentális és megerősítő támogatás; család, barátok, kortársak, szakemberek) hogyan kapcsolódnak az egészségi állapothoz.* A projekt feltárja a lehetséges magyarázó mechanizmusokat, például a stressz „puffer” hatását, az egészségmagatartás megerősítését, az önhatékonyság szerepét és az ellátáshoz való hozzáférést. Kiemelt fókusz lehet a sérülékeny csoportok vizsgálata (idősek, alacsony státuszúak, munkanélküliek), valamint az, hogy a társas támogatás mérsékli-e az egészségyenlőtlenségeket. A hallgatók egy rövid elméleti keretet dolgoznak ki, majd választott módszerrel empirikusan tesztelik a kapcsolatokat vagy kvalitatív módon értelmezik a támogatás és egészség élményét. A végeredmény egy tömör, gyakorlatias következtetéseket tartalmazó kutatási beszámoló.

A kutatásba Miskolci Egyetem Egészségtudományi Kar összes hallgatója bevonható.

A termékenység befolyásoló tényezők átfogó vizsgálata

A téma vezetője: **Dojcsákné Kiss-Tóth Éva**, tudományos segédmunkatárs

A tervezett kutatási program célja a *termékenységet befolyásoló biológiai, életmódbeli, pszichoszociális és környezeti tényezők komplex vizsgálata, valamint azok egymásra gyakorolt hatásának feltárása.* A program kiemelt figyelmet fordít a reprodukív korú nők és férfiak *termékenységi mutatóira, a kockázati tényezők azonosítására,* valamint a preventív és intervenciós lehetőségek tudományos megalapozására. A kutatás első szakaszában *szisztematikus irodalomkutatás* készül nemzetközi adatbázisok (pl. PubMed, Scopus, Web of Science) felhasználásával, előre meghatározott beválasztási és kizárási kritériumok alapján. Az *adatgyűjtés a PRISMA-irányelvek mentén történik.* A második szakaszban a bevont tanulmányok eredményeinek *kvantitatív összegzése meta-analízis statisztikai módszer* segítségével valósul meg. Ennek célja az egyes tényezők hatásméretének meghatározása, az eredmények közötti heterogenitás vizsgálata, valamint a publikációs torzítás elemzése.

A kutatási program várható eredményei hozzájárulhatnak a termékenységet befolyásoló tényezők pontosabb megértéséhez, a klinikai döntéshozatal támogatásához, valamint a népegészségügyi stratégiák és prevenciós programok tudományos megalapozásához.

A programot elsősorban védőnőknek, szakvédőnőknek, ápolóknak javaslom, de természetesen bárki, aki a téma iránt elkötelezett, számításban jöhet.

Egészségmegőrzéssel összefüggő kutatások

A program vezetője: **Szabó Tünde**, mesteroktató

A fiatal kutató egészséges vagy kórtörténettel rendelkező személy, illetve csoport *civilizációs ártalmaival, egészségkultúrájával, fejlesztési lehetőségeivel, prevenciós programok* tervezésével és azok eredményességével foglalkozó vizsgálatokba kapcsolódhat be.

A vizsgálatok sajátosságait a téma rendkívüli aktualitása, életkori színessége, a vizsgálatok dinamizmusa és elméleti háttérelmező összetettsége adja. A kutatások jellemzően kari, illetve intézményi nagy projektekhez kapcsoltnak is megjelennek. A vizsgálatokhoz az egyetemi laborháttér, különféle kezelőhelyiségek, valamint a kül- és beltéri sportlétesítmények felhasználásán túl, óvodák és iskolák infrastruktúrájának bevonása is megjelenik.

Javasolt a bekapcsolódás jó kommunikációs készségű hallgatók számára, akik egy valódi fizioterápiás- rekreációs teamben szeretnének dolgozni.

Természetes gyógytényezőkkel összefüggő kutatások

A program vezetője: **Dr. Juhász Eleonóra**, egyetemi docens

A fiatal kutató hazai *termális karsztvizek, ásványvizek és a klíma gyógyászati és turisztikai célú felhasználási lehetőségeivel és azok eredményességével foglalkozó vizsgálatokba* kapcsolódhat be. A vizsgálatok sajátosságait a téma tudományközi jellege, területi kitekintési lehetőségei és elméleti háttérelmező összetettsége adja. A témában a vizsgálattervezési lehetőség hatalmas, megjelennek elméleti és alkalmazott kutatások is jellemzően kari, illetve intézményi nagy projektekhez kapcsoltnak. A vizsgálatok adatgyűjtési és terápiás szakaszai egyetemi laborokban és gyógyhelyi körülmények között zajlanak.

Javasolt a bekapcsolódás a nyitott, jó kommunikációs képességű hallgatók számára, akik egy valódi természet- és orvos-egészségtudományi teamben szeretnének dolgozni.

Obezitológia

A program vezetője: **Palácsik-Makula Zsanett**, mestertanár

A fiatal kutató *a gyermek- és a felnőttkori elhízás diagnosztikájával és különféle terápiák eredményességével foglalkozó vizsgálatokba kapcsolódhat be.*

A vizsgálatok sajátosságait a téma rendkívüli aktualitása, életkori színessége, a vizsgálatok dinamizmusa és elméleti háttérelmző összetettsége adja. A témában a vizsgálattervezési lehetőség hatalmas, megjelennek elméleti és alkalmazott kutatások is jellemzően kari, illetve intézményi nagy projektekhez kapcsoltan. A vizsgálatok adatgyűjtési és terápiás szakaszai egyetemi laborokban és kórházi körülmények között zajlanak.

Javasolt a bekapcsolódás beteg- és gyakorlatorientált gondolkodású hallgatók számára, akik együtt szeretnének dolgozni egy valódi orvos-fizioterápiai teammel.

Klinikumi szakfizioterápiai kutatások

A program vezetője: **Guzi Barbara**, mestertanár

A fiatal kutató *a mozgásszervi és neurológiai megbetegedések kezelésének és rehabilitációjának aktuális betegvizsgálati - módszertani kérdéseivel és hatékonyságával foglalkozó vizsgálatokba kapcsolódhat be.*

A vizsgálatok sajátosságait a betegségek jellegzetes tünettana, funkcionális problémaköre és a terápiák sokszínűsége adja. Mindehhez hozzájárul az a különlegesség is, hogy az alkalmazott hazai vizsgálati - kezelési eljárások mellett, megjelennek nemzetközi standard technikák is. A vizsgálatok adatgyűjtési és terápiás szakaszai kórházi körülmények között zajlanak.

Javasolt a bekapcsolódás beteg- és gyakorlatorientált gondolkodású hallgatók számára, akik együtt szeretnének dolgozni egy valódi orvos-fizioterápiai teammel.

Sportfizioterápiai kutatások

A program vezetője: **Kató Csaba**, mesteroktató

A fiatal kutató *sportolók teljesítménydiagnosztikájával, fizikai képességeik fejlesztési lehetőségeivel, prevenció - rehabilitációs programok tervezésével és azok eredményességével foglalkozó vizsgálatokba kapcsolódhat be.* A vizsgálatok sajátosságát maga a sportoló adja, rendkívüli életvitele, teljesítőképessége, feladatai és speciális problémáinak megoldása egy összetett elvárási séma része. A témák követik a sportolók egészségügyi ellátásának

teljesítményorientált, a technikai lehetőségeket kihasználó, objektív jellegű. A vizsgálatok adatgyűjtési és terápiás szakaszai sportegészségügyi centrum körülményei között zajlanak.

Javasolt a bekapcsolódás a biomechanika, a technikai eszközök és a fejlett diagnosztika iránt érdeklődő hallgatók számára, akik egy valódi orvos-fizioterápiás teamben szeretnének dolgozni.

Fizioterápiás szemleletű kutatások gyermek- és fiatal felnőttkorban

A program vezetője: **Kiss-Kondás Dóra**, mesteroktató

A kutatásba bekapcsolódva a hallgató gyermekekkel vagy fiatal felnőttekkel foglalkozhat, és a mozgásfejlesztés lehetőségeit vizsgálhatja gyógytornászi szemszögből.

A kutatás érintheti a korai fejlesztés lehetőségeinek feltárását, a primitív reflexek fennmaradásának vizsgálatát, a motoros képességek mérésének lehetőségeit, a mozgásszervi állapotfelmérés komplex szempontrendszerét gyermek- és fiatal felnőttkorban, valamint a gyógytornász által alkalmazható mozgásfejlesztési és prevenciós programok hatékonyságának vizsgálatát. A korai felismerés és célzott mozgásfejlesztés ugyanis meghatározó szerepet játszik a mozgásszervi eltérések megelőzésében, a funkcionális képességek optimalizálásában és a későbbi életminőség javításában. A témát elsősorban azoknak a hallgatóknak ajánlom, akik érdeklődnek a gyermekrehabilitáció, a korai fejlesztés és a preventív szemleletű gyógytorna iránt, valamint nyitottak gyakorlati felmérések és alkalmazott kutatás megvalósítására.

Gyermekgyógyászati fizioterápia- a gyermekrehabilitáció sajátosságai:

A program vezetője: **Vámosné Fazekas Anita**, mesteroktató

A fiatal kutató bekapcsolódhat a *veleszületett elváltozások a csecsemő és kisgyermekkorban mozgásfejlődési zavarok, valamint gyermek- és serdülőkorban előforduló mozgásszervi eltérések pl. gerincferdülés, tartáshibák, mellkas- és végtagi deformitások fizioterápiás ellátásába. Részt vehet rehabilitációs programok tervezésében és megvalósításában, valamint a terápiás eljárások hatékonyságát vizsgáló kutatásokban;* továbbá lehetősége van egészséges óvodás és iskolás korú gyermekek fizikai képességének fejlesztésével, illetve az ehhez kapcsolódó prevenciós programok kidolgozásával is eredményességük vizsgálatával foglalkozni. A vizsgálatok sajátosságát a különböző állapotok és terápiás eljárások sokfélesége adja: megjelennek a játékos motiváló terápiás módszerek, valamint az életkorhoz igazodó hosszú távú rehabilitációs folyamatok. A vizsgálatok és a kezelések megvalósítása egyetemi

laboratóriumi környezetben, az egészségtudományi kar gyakorlótermeiben, sportlétesítményekben, valamint óvodákban általános iskolákban és gimnáziumokban is történhet. Célcsoport: gyógytornász szakirány, védőnő szakirány

Placenta perfúzió vizsgálata MR alapú non-invazív módszerekkel

A program vezetője: **Dr. Lakatos Andrea**, egyetemi docens

A méhlepény működése alapvetően *meghatározza a magzat méhen belüli fejlődését*. A placenta vascularisatiojának, illetve perfúziójának vizsgálatára a Doppler-ultrahang a mindennapi gyakorlatban elfogadott módszer, azonban a terhesség előrehaladtával egyre kevesebb rész jeleníthető meg a méhlepényből egyetlen ultrahangképen. Az MR diagnosztika lehetőséget nyújt a placenta egészének ábrázolására, illetve non-invazív módszerekkel történő, kontrasztanyag adását nem igénylő perfúziós mérésekre. Prospektív kutatásunk célja a placenta perfúzió MR vizsgálata leépénytapadási rendellenesség miatt vizsgált betegekénél.

A neonatalis és gyermekkori stroke etiológiájának, tünettanának, típusainak és kezelési stratégiájának kutatása.

A program vezetője: **Dr. Lakatos Andrea**, egyetemi docens

Bár a stroke ritkán fordul elő gyermekkorban, jelentős mortalitással és morbiditással jár. A *gyermekkori stroke tünete, rizikófaktorai a felnőttkortól nagyban eltérnek*. A kórkép sokszor később kerül felismerésre, hiszen kevesen gondolnak rá. A retrospektív kutatás célja a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kórházban *kezelt stroke-os gyermekek felkutatása, kórtörténetük, MR képanyaguk elemzése, a stroke-ban szerepet játszó rizikófaktorok, predisponáló tényezők feltérképezése, a kimenetel vizsgálata*. A gyermekkori és felnőttkori stroke etiológiájának, kezelési stratégiájának összehasonlítása.

Magzati MR diagnosztika

A program vezetője: **Dr. Lakatos Andrea**, egyetemi docens

A méhen belüli magzati MR diagnosztikát végző magyar centrumok egyike Miskolcon található. A Nyugat-európai országokban már mindenki számára elérhető magzati sebészet alap pillére a képalkotó diagnosztika, amelyen belül az elsődlegesen választandó ultrahang vizsgálatok mellett egyre fontosabb szerepet tölt be az intrauterin MR képalkotás. Ezen MR

vizsgálatok szélesebb körű alkalmazása nagyban hozzájárul a magzati terápia hazai fejlődéséhez. Az *MR vizsgálatok célja az ultrahang során felmerülő magzati fejlődési rendellenességek pontosítása, esetleges társuló rendellenességek igazolása, segítség nyújtás a klinikai döntéshozatalban, a terápiás terv elkészítésében.* A retrospektív kutatás célja az intrauterin MR vizsgálatok indikációjának összegzése, továbbá az MR eredményének összehasonlítása az ultrahang vizsgálatok leletével, a foetopathológiai eredményekkel, illetve a megszületett gyermekek kórtörténetével.

A mesterséges intelligencia alkalmazása az egészségügyben

A program vezetője: **Greutter Zoltán**, egyetemi tanársegéd

A mesterséges intelligencia (MI) egyre fontosabb szerepet tölt be az egészségügyben, különösen a prevenció, adatelemzés és diagnosztizálás területén. Az MI-alapú rendszerek képesek nagy mennyiségű egészségügyi adat feldolgozására, betegségek korai felismerésére és személyre szabott kezelési javaslatok kidolgozására. Ugyanakkor az új technológiák bevezetése számos jogi és etikai kérdést vet fel, mint például az adatvédelem, az orvosi felelősségvállalás és az algoritmusok átláthatósága. A kutatás célja az *MI alkalmazásának lehetőségeit és korlátait feltárni, valamint javaslatokat megfogalmazni a biztonságos és etikus használatra az egészségügyi ellátásban.*

Okoseszközökkel az egészségért

A program vezetője: **Greutter Zoltán**, egyetemi tanársegéd

Az okostelefonok és okoseszközök elterjedése új távlatokat nyitott az egészségügyi kommunikáció és szolgáltatások terén. Számos ingyenesen elérhető egészségügyi alkalmazás segíti a felhasználókat életmódjuk tudatosabb alakításában, például a táplálkozás, a mozgás vagy az alvás monitorozásával. Az okoseszközök, mint az okosórák, aktivitásmérő karpántok, okosgyűrűk, okosmérlegek és egyéb eszközök, lehetővé teszik a pulzusszám, a vérnyomás, a vércukorszint vagy akár az alvásminőség, életminőség nyomon követését. Ugyanakkor fontos szem előtt tartani, hogy ezek az eszközök elsősorban prevenciós célokat szolgálnak, és nem helyettesítik az orvosi diagnózist vagy a hitelesített mérőkészülékeket. A kutatás célja feltárni, *hogyan segíthetik az okoseszközök az egészségtudatos életmódot, milyen előnyökkel és korlátokkal jár használatuk, valamint milyen szerepet játszanak az orvos-beteg kapcsolatban.*

Általános anesztézia, mint az alvászavarok helyreállításának egy új lehetősége

A program vezetője: **Dr. Kovács Mihály**, mesteroktató

Az alvászavarok sok embert érintenek. Az alváshiány prevalenciája 20% és 41,7% között mozog a teljes lakosságban. Számos tudományos kutatás támasztja alá a propofol, mint a general anaesthesia egyik hatékony eszköze az alvászavarok kezelésére. Egy többek között randomizált, kettős-vak, placebo-kontrollált vizsgálat 103 fő részvételével arra az eredményre jutott, hogy a propofol terápia „hatékony és biztonságos választás a normál alvás helyreállítására a refrakter krónikus elsődleges inszomnia esetén”. Egy patkányokon végzett kutatás megállapította, hogy „a természetes alvás során zajló helyreállítási folyamathoz hasonló folyamatok zajlanak az altatás alatt is, és arra utalnak, hogy az alvás és az altatás közös szabályozó mechanizmusokkal rendelkezik”. Feltételezhető, hogy a legtöbb embernek csak egy vagy néhány propofol-kezelésre van szüksége, hogy természetes alvása javuljon. Tovább szeretnénk vizsgálni ezt a témát, mivel a szakirodalom nagyon szűkös.

Optogenetikai eszközök lehetséges felhasználása a gyógyításban

A program vezetője: **Dr. Tompa Tamás**, főiskolai tanár

Az optogenetikai eszközök forradalmi lehetőségeket kínálnak az orvostudományban, lehetővé téve a sejtek és szövetek precíz, fényvezérelt szabályozását. Kutatásunk célja, hogy feltárja ezen technológiák alkalmazási lehetőségeit a neurológiai rendellenességek, a genetikai betegségek és a regeneratív orvoslás területén.

Genetikai vehikulumok előnyei/hátrányai/veszélyei a humán orvosi gyakorlatban

A program vezetője: **Dr. Tompa Tamás**, főiskolai tanár

A genetikai vehikulumok kulcsfontosságú szerepet játszanak a génterápiában és a precíziós orvoslásban, ám alkalmazásuk számos előnnyel, kihívással és potenciális veszéllyel jár. Kutatásunk célja, hogy *megvizsgálja a különböző típusú genetikai hordozók hatékonyságát, biztonságosságát és etikai vonatkozásait a humán orvosi gyakorlatban.*

Történeti antropológiai, paleopatológiai, oszteológiai elemzések

A program vezetője: **Kiss Krisztián**, egyetemi tanársegéd

A történeti antropológia a régészeti korú humán populációk biológiai rekonstrukciójával foglalkozik, míg a paleopatológia a múltban előforduló betegségeket vizsgálja. Az ilyen jellegű kutatásokkal rekonstruálhatóak az egykori közösségek közötti interakciók és vándorlási mintázatok, illetve vizsgálhatjuk, hogy a különböző régészeti korokban és földrajzi régiókban élő más és más kulturális szokásokkal rendelkező populációknál milyen gyakorisággal fordultak elő különböző patológiás elváltozások, illetve eltérő életmódjuk miben befolyásolta vázrendszerüket. A látott populációs szintű és paleoepidemiológiai eredmények értelmezéséhez fontos a recens klinikai, a paleopatológiai, valamint az adott régió és korszak történelmi és régészeti szakirodalmának az ismerete mellett az elsősorban digitális adatokkal való munka végett az adatkezelés és statisztikai eljárások elsajátítása is.

Open-source adatbázisok és modellező, rekonstruáló szoftverek

A program vezetője: **Kiss Krisztián**, egyetemi tanársegéd

Nyílt, oktatásra, tanulásra és kutatásra felhasználható adatbázisok, valamint ingyenes, de mégis nagytudású képzőképzőkhöz, rekonstruáláshoz, modellezéshez alkalmazható szoftverek egész hada áll rendelkezésre az interneten. A téma keretein belül e szoftverek megismerésével, összehasonlításával, felhasználási lehetőségeivel és saját kutatásban való alkalmazásával lehet foglalkozni elsősorban oszteológiai elemzések kapcsán.

Research Topics of János Selye College for advanced studies in English

Analysing of the risk factors of health professionalisms

Leader of the program: **Dr. Zoltán Mándy**

This topic has bigger significance nowadays because of the so many case are all around the globe, which present that the nurses sometimes meet dangerous situations.

Analysing of Health applications

Leader of the program: **Dr. Zoltán Mándy**

The topic supposes the knowledge of Informatics. Nowadays so many students uses health applications on his/her cell and they can analyse which applications would be the suitable after the using.

Correlation Between Social Support and Health Status

Leader of the program: **Dr. György Jóna:**

Social support is a key social determinant of health, consistently linked to better self-rated health, lower psychological distress, and improved coping with chronic conditions. This research topic examines how different forms and sources of support (emotional, informational, instrumental, and appraisal support; family, friends, peers, and professionals) relate to health status. The project will explore potential mechanisms such as stress buffering, health behavior reinforcement, self-efficacy, and access to care. Particular attention will be paid to vulnerable groups (e.g., older adults, low-SES populations, unemployed individuals) and whether social support moderates or mediates health inequalities. Students will develop a concise conceptual framework and empirically test selected associations using survey data, or generate qualitative evidence on perceived support and health experiences. The output will be a short report with clear implications for public health and health communication.

This research topic is intended for nursing students.

Health Technology Assessment, HTA

Leader of the program: **Dr. Csaba Dózsa**

Basics of Health Economics and main methods of health technology assessment (HTA). After going through the theoretical introductory knowledge, within the framework of a project work, students can go through the analysis and evaluation process of a specific new health procedure or health technology along the recommendations in accordance with the Hungarian Guideline on economic evaluation (e.g. through the example of a modern imaging diagnostic procedure, or biomarker laboratory test, or a modern minimally invasive surgical or interventional radiological procedure).

General anaesthesia as a new way of restorative sleep therapy

The leader of the research: **Dr. Mihály Kovács, MD**

Sleep disorders affect many people. Lack of sleep has a prevalence rate between 20% and 41.7% in the general population. There is quite a bit of scientific research supporting General anaesthesia agent propofol as a way to treat sleep disorders. Among others, a randomized, double-blind, placebo-controlled study of 103 people found propofol therapy to be an “efficacious and safe choice for restoring normal sleep in patients with refractory chronic primary insomnia.” A study in rats found that “a recovery process similar to that occurring during naturally occurring sleep also takes place during anesthesia and suggest that sleep and anesthesia share common regulatory mechanisms”. It is assumed, that most people only need one or a few propofol sessions for their natural sleep to improve.

We would like to further investigate this topic, as the literature is very scarce.

Possible use of optogenetic tools in the medical practice

The leader of the research: **Tamás Tompa, PhD.**

Optogenetic tools offer revolutionary possibilities in medicine by enabling precise, light-controlled regulation of cells and tissues. Our research aims to explore the potential applications of this technology in treating neurological disorders, genetic diseases, and advancing regenerative medicine.

Advantages/disadvantages/dangers of various types of genetic vehicles in the human medical practice

The leader of the research: **Tamás Tompa**, PhD.

Genetic vehicles play a crucial role in gene therapy and precision medicine, yet their application comes with various advantages, challenges, and potential risks. Our research aims to examine the efficacy, safety, and ethical considerations of different types of genetic vectors in human medical practice.

Bioarchaeological, paleopathological, and osteological analyses

Leader of the program: **Krisztián Kiss**

Bioarchaeology deals with the biological reconstruction of past human populations, while paleopathology examines diseases of these past human communities. With the help of anthropological research it is possible to reconstruct the interactions and migration patterns between former populations. It also allows us to investigate the frequency of various pathological alterations in populations from different archaeological periods and geographical regions with distinct cultural practices, and to assess how differences in lifestyle influenced their skeletal systems. In addition to have a knowledge with contemporary clinical data, paleopathological research, and the historical and archaeological literature of the given region and period, the interpretation of population-level and paleoepidemiological results also requires the acquisition of data management skills and statistical methods, due to the predominantly digital nature of the data for this topic.

Open-source databases and modeling, reconstruction softwares

Leader of the program: **Krisztián Kiss**

A wide range of open-access databases—available for education, learning, and research purposes—as well as free yet highly capable software for imaging, reconstruction, and modeling are accessible online. Within this current topic, the primary focus may be on exploring, comparing, and evaluating the applications and technical background of these softwares, as well as implementing them in one's own research, particularly in the context of osteological analyses.